

DEN LYRISKE CYKEL

Fag: Dansk

Materialer: ”Cykeldigte” blyant, papir, lim, computer

Tidsforbrug: ca. 2-6 x 45 min.

Denne opgave er en fortsættelse af opgaven ”Cykelstamtræ”. Her fortsætter arbejdet med cykelstamtræet på lyrisk vis!

Hver elev udvælger sig den cykel fra stamtræet, som har gjort størst indtryk på dem. Det kan være fordi, den var sjovest, mest mærkelig eller bare for sej.

I arbejdet med den lyriske cykel foreslås et udvalg af forskellige digttyper: Det lodrette cykeldigt, 11-ordsdigte, sansedigte, lyd- og klippedigte.

Det lodrette cykeldigt

- Hver elev udvælger den cykel fra stamtræet, som har gjort størst indtryk
- Eleven studerer billedet og informationerne om cyklen grundigt
- Eleven tegner en detaljeret skitse af cyklen
- Eleven giver cyklen et kæle- eller øgenavn
- Kæle- eller øgenavnet skrives lodret på et stykke papir
- Nu skal eleven for hvert bogstav i kæle-/øgenavnet finde et ord, der beskriver eller fortæller noget om denne cykel
- Digtet renskrives, og skitsen klistres også på papiret. Laminerer for at give den sidste finish.

Eksempel på et lodret cykeldigt om ”Ethjulet cykel”:

E EVIGT
N NERVEPIRRENDE
Ø ØJEBLIKKET
J JEG
E ELSKER

11-ords digt

- Hver elev udvælger den cykel fra stamtræet, som har gjort størst indtryk.
- Eleven studerer billedet og informationerne om cyklen grundigt.
- Eleven tegner en detaljeret skitse af cyklen
- Eleven skriver digtet ud fra genrekravene til et 11-ords digt:
 - Første linje består af **et** ord: Farven
 - Anden linje består af **to** ord: Noget, der har den farve
 - Tredje linje består af **tre** ord: En egenskab ved det, der har den farve
 - Fjerde linje består af **fire** ord: Noget det, der har den farve, gør ved dig
 - Femte linje består af **et** ord, der sammenfatter det hele
- Digtet renskrives, og skitsen klistres også på papiret. Lamineres for at give den sidste finish.

Eksempel på et 11-ordsdigt om cyklen ”Leitra”:

**lyseblå
som sommerhimlen
praktisk og sjov
giver mig en glæde
frihed**

Sansedigte

Et sansedigt går i al sin enkelhed ud på at bruge sine sanser! Under en til formålet planlagt cykeltur skal eleverne fokusere på, hvad de opfatter med deres sanser.

Gør gerne stop undervejs nogle ganske få minutter og lad eleverne notere stikord.

Hjemme i klasseværelset skal eleverne bruge notaterne til at sammensætte digtet. Alt afhængigt af den enkelte klasses/elevs forudsætninger stilles krav til rim, rytme, billedsprog, antal strofer mv.

De fem sanser:

SMAGSSANS

SYNS SANS

HØRESANS

FØLESANS

LUGTE SANS

Eksempel på et sansedigt:

Morgen i byen

*Med den sidste rest af tandpastasmag
Skynder jeg mig af sted til denne dag
Bilos på vej gennem næsen til mine lunger
Jeg bliver vred – så tænk på os unger!
I det fjerne ser jeg solens første lys
Solsortens stemme giver en ny dag et kys.*

Lyddigte

Et ”lyddigt” går i al sin enkelhed ud på at sætte lydord i centrum! Under en til formålet planlagt cykeltur skal eleverne fokusere på, hvad de opfatter med deres sanser – og her: særligt alle former for lyde undervejs. Gør gerne stop undervejs nogle ganske få minutter og lad eleverne notere stikord.(”Lyddigte” og ”Sansedigte” kan bearbejdes ud fra samme tur).

Hjemme i klasseværelset skal eleverne bruge notaterne til at sammensætte digtet. Alt afhængig af den enkelte klasses/elevs forudsætninger stilles krav til rim, rytme, billedsprog, antal strofer mv.

Eksempel på et lyddigt:

Vrum, vrum
Trafikken er tæt
Bip, bip, bip
Den blinde vågner med et sæt
Rasle, rasle
Kæden skal atter smøres
Flumpre, flumpre
På flade dæk kan der ikke køres!

Klippedigte

Skriv et digt – om en cykel, om en god cykeloplevelse, om farerne i trafikken eller lignende. Når dit digt er færdigt, kopierer du det. Kopien klipper du i stykker, så der kun er et ord på hver seddel. Ordene skal nu sættes sammen på en ny og meningsgivende måde – ligesom at lægge et puslespil. Der må ikke tilføjes nye endelser til ordene. Renskriv og udstil de to digte på samme ark. (Den samme aktivitet med at ”klippe” kan også laves i Word.)

Eksempel på et klippedigt:

Digtet skrives:

Cyklen er pakket til bristepunktet
Maven, som kilder af spænding
Dækkene fuldt pumpet og kæden smurt
Åh, Danmark nu triller vi ud!

-----klip-----

Digtet klippes:

Dækkene triller af spænding smurt
Cyklen kilder Danmark nu
fuldt pumpet til bristepunktet
Maven er som pakket ud
Åh, vi og kæden!

Præsenter afslutningsvist alle de forskellige digte med illustrationer til i en udstilling.

Danskfaglige mål:

Fremstilling

- Planlægning
- Forberedelse
- Fremstilling
- Korrektur
- Præsentation og evaluering

Forfatter: Anne Hindkjær, Udeskolelærer